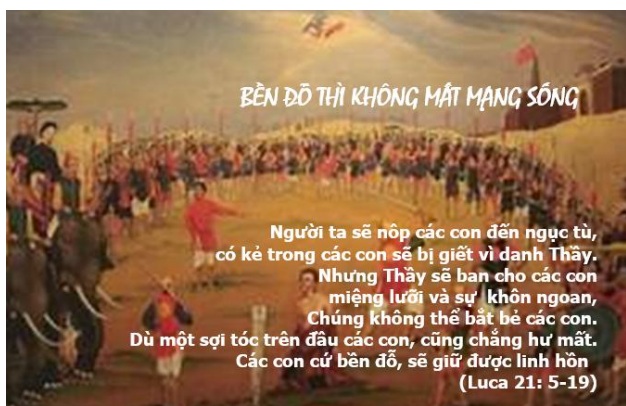

KIÊN TRÌ SẼ KHÔNG MẤT MẠNG SỐNG

Giảng lễ phong thánh các thánh tử đạo Việt Nam, Đức Gioan Phaolô II phát biểu: "Nếu các thánh tử đạo đã gieo trong nước mắt, thì trong thực tế các ngài đã đặt nền móng cho cuộc đối thoại sâu xa và có sức giải phóng với dân tộc và nền văn hóa của đất nước họ, bằng cách công bố trước hết tất cả sự thật và sự phổ quát của đức tin vào Thiên Chúa và đề nghị một bậc thang các giá trị và bốn phận thích hợp đặc biệt cho nền văn hóa tôn giáo của phương Đông. Đối diện với những gì mà các nhà cầm quyền áp đặt cho việc thực hành đức tin, các ngài đã khẳng định quyền tự do tín ngưỡng của mình và với lòng can đảm khiêm tốn, các ngài đã khẳng định rằng đạo Chúa Kitô là điều duy nhất các ngài không thể từ bỏ, bởi vì các ngài không thể không vâng lời Thiên Chúa. Mặt khác, các ngài mạnh mẽ khẳng định ý chí trung thành với quyền bính của nhà cầm quyền đất nước, nhưng không chối bỏ những gì là chính đáng và tốt lành. Các ngài đã giảng dạy lòng tôn kính tổ tiên, theo phong tục của đất nước các ngài, trong ánh sáng của mẫu nhiệm Phục Sinh. Hội Thánh Việt Nam, với các thánh tử đạo và nhờ chứng tá của các ngài, đã có thể công bố ý chí của mình không từ bỏ truyền thống văn hóa và những cơ chế pháp lý của quốc gia; ngược lại, Hội Thánh Việt Nam đã tuyên bố và chứng tỏ ý muốn hội nhập vào những cơ chế ấy, để trung thành góp phần vào việc thực sự xây dựng tổ quốc."

Hội Thánh ấn định hôm nay là ngày lễ kính thánh Anrê Dũng Lạc tử đạo.

Thánh Anrê Trần An Dũng Lạc là một linh mục tử vì đạo tại Việt Nam, dùng lời nói và hành động để rao giảng Tin Mừng tại nhiều giáo xứ. Ngài đã chấp nhận cái chết một cách can đảm, trở thành một tấm gương sáng cho các tín hữu Việt Nam. Sau 7 năm làm *cha sở giáo xứ Kẻ Đầm (nay là làng Bích Trì)*, khoảng 4 năm sau lần bị bắt trước đó, Cha Lạc lại bị bắt vào ngày 10-11-1839, khi ngài xuống làng dưới thăm và xưng tội với Cha già Thi ở Kẻ Sui (nay là làng Phú Lương). Quan huyện dùng lời ngọt ngào dụ dỗ hai Cha phải bước qua ảnh thánh hoặc chỉ đi vòng quanh để được tha. Hướng về Cha Lạc, quan nói: "Thầy đạo, thầy biết nhiều chữ nghĩa và còn trẻ nữa thì tại sao lại muốn chết, có phải là uổng không? Hãy tin tôi đi, nhắm mắt lại bước qua ảnh thánh hoặc chỉ đi vòng chung quanh, nếu thầy muốn thì để cho lính của tôi khiêng thầy qua, tôi sẽ làm án tha ngay". Cha Lạc đồng ý đáp: "Tôi không bao giờ làm theo ý quan vừa nói đâu. Hãy khép án tôi phải cắt trăm mảnh thì hơn"

Khi vào tù ở Hà Nội, ngày 17-11, các quan bắt đầu thẩm vấn. Chính Cha Lạc đã thuật lại trong thư gửi Đức Giám mục Jeantet: "Ngày 17, quan giao nộp chúng con cho quan xét xử để ra lệnh bắt phải bước qua ảnh thánh giá. Vì chúng con từ chối nên năm sáu tên lính áp giải khiêng chúng con qua. Cha Thi ôm chặt thánh giá, hôn kính. Còn con, con giơ chân lên cao và nói với chúng: "Hãy chặt bớt chân tôi đi, tôi rất bằng lòng chứ đừng hòng bắt tôi chối đạo". Ngày 19, các quan lại gọi chúng con ra tòa lần thứ hai để ép buộc. Lần này họ

bắt con đeo gông nặng hơn, và ngày 21 lại thay bằng xiềng. Xiềng của Cha Thi nhẹ hơn. Bốn ngày đầu con cứ khóc hoài khi nghĩ đến các cha thừa sai và anh em. Nhưng từ ngày 15 đến nay con vui vẻ và bằng lòng, coi các khổ nhục như không. Con thương Cha Thi vì tuổi cao chịu khó khăn. Chúa đã ban sức mạnh để chúng con không lo nữa." Ngày 30-11, các quan cho gọi hai Cha lên ký nhận án. Tuy nhiên, các quan vẫn cố ép buộc các Cha quá khóa. Một người nhắc đến việc Thầy Phanxicô đã chọn chết hơn là chối đạo. Cha Lạc nắm lấy cơ hội tỏ lòng can đảm: "Người tín hữu mà quan vừa nói chỉ là một đồ đệ của chúng tôi, đã biết chọn nghĩa vụ hơn là sự sống. Còn chúng tôi là các thầy đạo lại kém lòng can đảm hơn không dám đi theo con đường chúng tôi đã vạch ra cho họ sao? Không bao giờ, thưa các quan, các quan đừng chờ đợi việc hèn nhát này".

Cha Dũng Lạc biết mình sắp phải xử, Cha tươi tỉnh như khi ở nhà, thấy Cha già Thi ốm đau, Cha yên ủi: "Chúng ta chỉ còn chịu khó ít lâu nữa, sắp đến ngày được về gặp Chúa Cả trên trời". Cha lại làm thơ từ giã Cha Thực rằng:

"Lạc này đã rõ chốn quân quan
Bút chép thơ này gửi thở than
Lòng nhớ nỗi bạn còn vất vả
Dạ thương khách chạy chưa yên hàn
Đồng qua tiết lại thì xuân tới
Khổ trăm mai sau hưởng phúc an
Làm kẻ anh hùng chi quản khó
Nguyện xin cùng gặp chốn thiên đàng"

Khi bản án được mang về tới Hà Nội. Cha Dũng cùng Cha già Thi vui mừng hát thánh ca theo chân lý hình ra khỏi thành, tới pháp trường ở bãi Ô Cầu Giấy, bên đường đi Sơn Tây. Cha mặc áo thâm chùng, vừa đi vừa nguyện ngấm thính thoảng Cha chấp tay hát mấy câu La-tinh. Gần cửa Ô Cầu Giấy, theo thói quen, lính dọn tiệc cho hai cha, Cha Dũng Lạc ăn một hai khẩu mía, Cha già Thi không ăn gì.

Đến nơi, ngày 21-12-1839, các ngài quỳ cầu nguyện, ngược mắt lên trời và nghiêng cổ chờ chém. Lý hình nói: "Tôi không biết tội ông thế nào? Tôi phải làm theo lệnh trên, xin ông tha cho". Cha Dũng Lạc bảo: "Ông cứ làm việc quan truyền, tôi chỉ xin cho tôi thông thả một chút để cầu nguyện". Cầu nguyện xong Cha lấy trầu mời lý hình và bảo: "Ông xử cho khéo nhé!". Lính tháo xiềng, trói Cha vào cọc, khi lính búi tóc Cha, Cha ngược mắt lên trời và nghiêng cổ chờ chém. Cha hỏi: "Thế này đã vừa chưa?" Lính nói: "Được rồi". Sau tiếng chiêng, đầu Cha rơi xuống đất, bốn đao xông vào thắm máu, nhổ hết cỏ, lấy hết đất dính máu.

Nhiều người chứng kiến thấy một con chim trắng lớn bay lượn trên đầu các ngài lúc hành quyết. Khi lệnh quan vừa dứt, đầu Cha Dũng rụng xuống đất. Khi quan quân kéo về thành, bốn đao dứt tiền cho lính canh Cửa Ô, họ đưa xác Cha về nhà bà Lý Quý cạnh nhà thờ, người ta khâu đầu, mặc áo lễ, liệm vào quan tài, rất đông bốn đạo tới dự, tối hôm ấy người ta chôn xác Cha trong nhà thờ.

Đức Thánh Cha Lê-ô XIII phong chân phúc cho Cha ngày 27-5-1900. Đức Thánh Cha Gioan Phao-lô II đã tôn phong Cha lên bậc hiển thánh ngày 19-6-1988. Hằng năm Hội Thánh kính Cha ngày 24-11.

Thánh Anrê Dũng Lạc, đã **"không sợ hãi nhục hình, được Chúa ban miệng lưỡi và sự khôn ngoan, khiến kẻ thù nghịch không thể chống lại và bắt bẻ"**, mà còn cảm phục sự **"kiên trì giữ vững đức tin"** quyết lòng theo gương Chúa Giêsu trên thập giá. *Các ngài bền đỗ, cam chịu mất mạng sống mỏng manh hư nát đời này, nhưng không chịu mất mạng sống trường sinh nơi vĩnh hằng.* Các ngài đã thực thi Lời Chúa trong **Tin Mừng Thánh Luca** hôm nay: **"dù một sợi tóc trên đầu các con cũng sẽ chẳng hư mất. Các con cứ bền đỗ, các con sẽ giữ được linh hồn các con"**.

"Khi ấy, có mấy người trầm trồ về đền thờ được trang hoàng bằng đá tốt và những lễ vật quý, nên Chúa Giêsu phán rằng: "Những gì các con nhìn ngắm đây, sau này sẽ đến ngày không còn hòn đá nào nằm trên hòn đá nào mà chẳng bị tàn phá". Bấy giờ các ông hỏi Người rằng: "Thưa Thầy, bao giờ những sự ấy sẽ xảy ra, và cứ dấu nào mà biết những sự đó sắp xảy đến?" Người phán: "Các con hãy ý tứ kẻo bị người ta lừa dối. Vì chưng, *sẽ có nhiều kẻ mạo danh Thầy đến mà tự xưng rằng: 'Chính ta đây và thời giờ đã gần đến'.* Các con chớ đi theo chúng. *Khi các con nghe nói có chiến tranh loạn lạc, các con đừng sợ, vì những sự ấy phải đến trước đã, nhưng chưa phải là hết đời ngay đâu*".

Bấy giờ Người phán cùng các ông ấy rằng: *"Dân này sẽ nổi dậy chống lại dân kia, và nước này sẽ chống với nước nọ. Sẽ có những cuộc động đất lớn mọi nơi; sẽ có ôn dịch đói khát, những hiện tượng kinh khủng từ trên trời và những điềm lạ cả thể.* Nhưng trước những điều đó, *người ta sẽ tra tay bắt bớ, ức hiếp và nộp các con đến các hội đường và ngục tù, điệu các con đến trước mặt các vua chúa quan quyền vì danh Thầy; các con sẽ có dịp làm chứng.* Vậy các con hãy ghi nhớ điều này trong lòng, là chớ lo trước các con sẽ phải thưa lại thể nào. Vì **chính Thầy sẽ ban cho các con miệng lưỡi và sự khôn ngoan, mọi kẻ thù nghịch các con không thể chống lại và bắt bẻ các con.** Cha mẹ, anh em, bà con, bạn hữu sẽ nộp các con, và có kẻ trong các con sẽ bị giết chết. Các con sẽ bị mọi người ghét bỏ vì danh Thầy. Nhưng **dù một sợi tóc trên đầu các con cũng sẽ chẳng hư mất. Các con cứ bền đỗ, các con sẽ giữ được linh hồn các con**". (Lc 21, 5-19)

"Chính Thầy sẽ ban cho các con miệng lưỡi và sự khôn ngoan". Quả là như thế. Con người là thụ tạo giòn mỏng, yếu đuối. Trước bao thử thách gay go, muôn hình vạn trạng, không có sức mạnh tinh thần khó lòng lướt thắng vượt qua.

"Lưỡi không xương nhiều đường lắt léo,
Miệng không vành méo mó tứ tung".

Ngụ ngôn Esope nhắc nhở ta phải coi chừng miệng lưỡi thế gian: "Bề ngoài thơn thớt nói cười mà trong nham hiểm giết người không dao". Cho nên Lời Chúa đã cảnh giác "kẻ thù nghịch có thể chống lại các con. Chúng sẽ vì danh Thầy mà tra tay bách hại giết các con", Không hẳn chỉ xảy ra trong tương quan với kẻ có thể lực, mà ngay trong gia đình, những thân nhân cũng phản bội: *"Cha mẹ, anh em, bà con, bạn hữu sẽ nộp các con, và có kẻ trong các con sẽ bị giết chết. Các con sẽ bị mọi người ghét bỏ vì danh Thầy"*. Nếu không có ơn khôn ngoan của Thần Khí Chúa thì khổ mà đối địch. Tin Mừng dẫn lời Chúa: "Đừng sợ, vì **"dù một sợi tóc trên đầu các con cũng sẽ chẳng hư mất. Các con cứ bền đỗ, các con sẽ giữ được linh hồn các con"**. Chúa để cho các ngài phải chịu thử thách đắng cay là vì như Sách Khôn Ngoan trong **Bài đọc I** đã dạy: *"Chúa chấp nhận các ngài như của lễ toàn thiêu". Người không hề bỏ rơi những ai "tin tưởng ở Chúa và trung thành với Chúa trong tình yêu"*:

[1] Linh hồn chính trực công minh,
 Chẳng sợ cực hình, động tới được đâu!
 Bởi vì Thiên Chúa nhiệm mầu,
 Tay Người gìn giữ ai nào hiểu chẳng?

[2] Bọn ngu si tưởng lầm rằng họ đã chết,
 Thấy họ ra đi, nghĩ họ hết phúc rồi.
 [3] Lìa ta, khi họ xa rời,
 Tưởng là họ chết thực rồi, còn chi?
 Thực ra, dầu họ ra đi,
 Họ đang hưởng phúc vinh huy an bình.

[4] Nghĩ rằng họ bị phạt hình,
 Thực ra họ vọng tưởng sinh dạt dào.
 [5] Nếu họ sửa đổi phần nào,
 Hưởng ngay ân huệ lớn lao không ngờ.
 Quả vậy, Chúa bắt họ phải chờ thử thách,
 Đợi khi họ xứng đáng được thánh hiến Người.

[6] *Chúa luyện họ như luyện vàng trong lửa ngời hừng hực,
 Và đón nhận họ như đón nhận lễ vật toàn thiêu.*

[7] Tới giờ Chúa đến, Người liền thăm viếng,
 Họ rực sáng như lửa bén rừng lau.
 [8] Họ thống trị, xét xử muôn dân, muôn nước,
 Chúa là vua của họ từ trước muôn đời.

[9] Những ai trông cậy nơi Người,
 Sẽ thông sự thật, được Người thương yêu.
 Những ai thành tín trung kiên,
 Được Người tuyển chọn ban nhiều phúc ân.
 (Kn 3, 1-9)

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=117&ia=13778>

"Những ai trông cậy vào Chúa sẽ thông sự thật, và những ai trung thành thì được Chúa yêu thương, vì Người ban ân huệ, và thương xót những ai được Người tuyển chọn". Lời Kết trên đây của sách Khôn Ngoan là lời Chúa mặc khải ban ơn Khôn Ngoan cho các ngài đã cùng vác thập giá Chúa Kitô.

Chúa khen tên quản gia bất lương đã hành động khôn khéo hơn con cái ánh sáng khi xử sự với người đồng loại." (Luca 16, 1-8). Không phải là Chúa cổ vũ sự gian ác bất công, trái lại Người muốn phân biệt khôn khéo là thứ khôn ngoan của thế gian đối lập với khôn ngoan đích thực của Chúa ban, mà chính Người đã vạch mặt hẳn là tên bất lương. **Khôn nhưng không xảo trá mà phải lương thiện. Khôn Ngoan là hình ảnh của Thiên Chúa.** Thánh thi ca ngợi Thiên Chúa là Đấng Khôn Ngoan:

"Đức Khôn Ngoan không hoen tì ố,
 Vì xuất tự Thiên Chúa chí nhân
 Toả ra rực sáng trong ngần
 Từ vinh quang Chúa thánh thần, toàn năng.
 Đức Khôn Ngoan phản chiếu ánh thiên quang vĩnh cửu
 Là gương trong phản ánh hoạt động của Chúa Trời.
 Chính là hình ảnh của Người,
 Người hằng nhân hậu tuyệt vời, công minh"
 [Khôn Ngoan 7, 25-26]

Các kinh sư và Pha-ri-siêu tự đắc cho mình là khôn hơn ai hết. Họ khư khư dựa vào giáo điều cổ hủ, buộc người ta dưới ách của Lễ Luật cũ, đặt ra vô vàn những tập tục nặng nề phi lý, luôn luôn tìm cách để thách thức, bắt bẻ Người, chống chế bào chữa cho sự ngoan cố của mình. **Thiên Chúa ban ơn khôn ngoan cho người khiêm tốn.** Nguyên tố vì không ý thức được lệnh Chúa nghiêm minh, đã coi trọng ham muốn của xác thịt hơn là khao khát vinh quang của Người nên bị thất sủng. Các nhà thông thái trong Cựu Ước không biết giải thích cơn mộng của vua Nabucôđônôso, vậy mà cậu bé Đa-ni-en lại được Thiên Chúa mặc khải những bí nhiệm trong giấc chiêm bao của nhà vua, vì cậu khiêm nhường, thành tâm cầu nguyện. Người đã cho cậu khôn ngoan thêm sức mạnh. (Đa-ni-en 2 & 7)

Loài người đã không lợi dụng trí tuệ Chúa ban để biến thành khôn ngoan, lại dùng lý sự tự mãn để chống đối thách thức Người. Họ chỉ nhìn thấy Thánh Giá Chúa Kitô là thập giá, mà cho việc rao giảng Tin Mừng là việc điên rồ, ô nhục, là khiếm nhục yếu hèn, và tự đắc cho lập trường của mình là khôn ngoan. Họ chẳng nhận ra rằng **chính với Chúa Kitô nhập thể, thập giá Người trở thành Thánh Giá, và chính đó mới là Sức Mạnh, là Chiến Thắng là Khôn Ngoan của Thiên Chúa.** Thư Thánh Phaolô trong **BÀI ĐỌC II** đã khẳng quyết như vậy: *"Vì tiếng nói của Thập Giá là sức mạnh của Thiên Chúa ban cho chúng ta".*

"Anh em thân mến, Đức Kitô không sai tôi đi rửa tội, mà là rao giảng Tin Mừng, không phải bằng lời nói khôn khéo, kẻo Thập giá của Đức Kitô ra hư không.

Vì chưng lời rao giảng về Thập giá là sự điên rồ đối với những kẻ hư mất; nhưng đối với những người được cứu độ là chúng ta, thì **điều đó là sức mạnh của Thiên Chúa.** Vì như đã chép rằng: "Ta sẽ phá huỷ sự khôn ngoan của những kẻ khôn ngoan, sẽ chê bỏ sự thông thái của những người thông sáng. Người khôn ngoan ở đâu? Người trí thức ở đâu? Người lý sự đời này ở đâu?" Nào Thiên Chúa chẳng làm cho sự khôn ngoan của đời này hoá ra điên rồ đó sao? **Vì thế gian tự phụ là khôn, không theo sự khôn ngoan của Thiên Chúa mà nhận biết Thiên Chúa, thì Thiên Chúa đã muốn dùng sự điên rồ của lời rao giảng để cứu độ những kẻ tin.** Vì chưng, các người Do-thái đòi hỏi những dấu lạ, những người Hy-lạp tìm kiếm sự khôn ngoan, còn chúng tôi, chúng tôi rao giảng Chúa Kitô chịu đóng đinh trên thập giá, một cố vấp phạm cho người Do-thái, một sự điên rồ đối với các người ngoại giáo. Nhưng đối với những người được gọi, dầu là Do-thái hay Hy-lạp, thì Ngài là Chúa Kitô, quyền năng của Thiên Chúa, và sự khôn ngoan của Thiên Chúa, **vì sự điên dại của Thiên Chúa thì vượt hẳn sự khôn ngoan của loài người, và sự yếu đuối của Thiên Chúa thì vượt hẳn sức mạnh của loài người."** (1 Cr 1, 17-25)

LỜI NGUYỆN

Lạy Chúa,

Hiệp cùng cộng đoàn **Đáp Ca Thánh Vịnh** chúng con xin dâng lời ca tiếng hát, chúc tụng vinh danh Ngài là Thiên Chúa chí nhân, là Vua vũ trụ: *"Chúa ngự tới cai quản chư dân trong đường chính trực công minh":*

[4-6] Trần hoàn hãy trời đàn ca,
Reo hò, mừng hát, tung hô Chúa Trời!
Hãy ca lên theo điệu đàn chơi với diu đặt,
Tấu đàn cầm cho tiếng nhạc réo rắt du dương,

Thổi kèn vang, rúc tù và cho cao vút,
Tung hô mừng và chúc tụng Đấng Quân Vương!
[7-9] Găm vang lên, hồi muôn hải vật, đại dương!
Hồi muôn dân cùng toàn thể cõi đất!
Hồi ong ngòi cùng núi non cao ngất!
Hãy vỗ tay, cùng hò hát vang ran!
Hãy reo mừng đến báii yết tôn nhan!
Vì Người đến xử trần gian,
Công minh xét xử muôn dân của Người
(Tv 98, 5-6. 7-8. 9)

Lạy Chúa,
*Đây anh hùng thánh tử,
Những chứng nhân cao cả,
Của tình Chúa mệnh mông
Lệ máu chảy thành sông,
Tình yêu rộng biển cả
Niềm tin vững non đồng,
Gương hy sinh rạng rỡ
Tô thắm kiếp lao lung
Vang Danh Người sáng tỏ
Xây Nước Trời rộng mở
Sẽ không bao giờ cùng
Lưu hậu thế soi chung.
Cây xanh tươi máu tử hùng
Vườn thiêng đất Việt từng bừng nở bông.*

* Gông tròng cổ nặng mang,
Loa vang lời xỉ nhục.
Lệnh truyền ra tống ngục.
Lửa bốc khói dầu sôi.
Nhìn lên Thánh giá trên đồi,
Hy sinh đón nhận, trọn đời xin vâng.
Không khuất phục, niềm tin dầy chất ngất,
Bao mua chuộc chẳng thiêu mất tâm kiên.
Kết Tràng Châu trang hoàng cho ngục thất,
Uớp Tin Yêu vào vàng dát triều thiên.

* Chiêng lệnh xử rền vang,
Bao thân hình gãy gục,
Từng hồi vang trống giục,
Từng lớp lớp thịt rơi,
Đòn bay tới tấp tới bời,
Hiên ngang nhẵn nhụi tươi cười như không:
Không oán hờn ngẫu in lên khoé mắt,
Không nản lòng thờ Chúa vẫn trung kiên.
Giữ Tràng Châu không rời buông từng phút
Uớp Tin Yêu vào lễ tất toàn thiêu.

<https://www.youtube.com/watch?v=puW1PM3MT9w&list=PLwArpSZK-r6cUX4tVOFyqd0FRYBvJrFO4&index=27>

Ben. Đỗ Quang Vinh